

Analyse av det lokale næringslivet og arbeids- markedet

Faktaunderlag næringsplan 2019

Innholdsfortegnelse

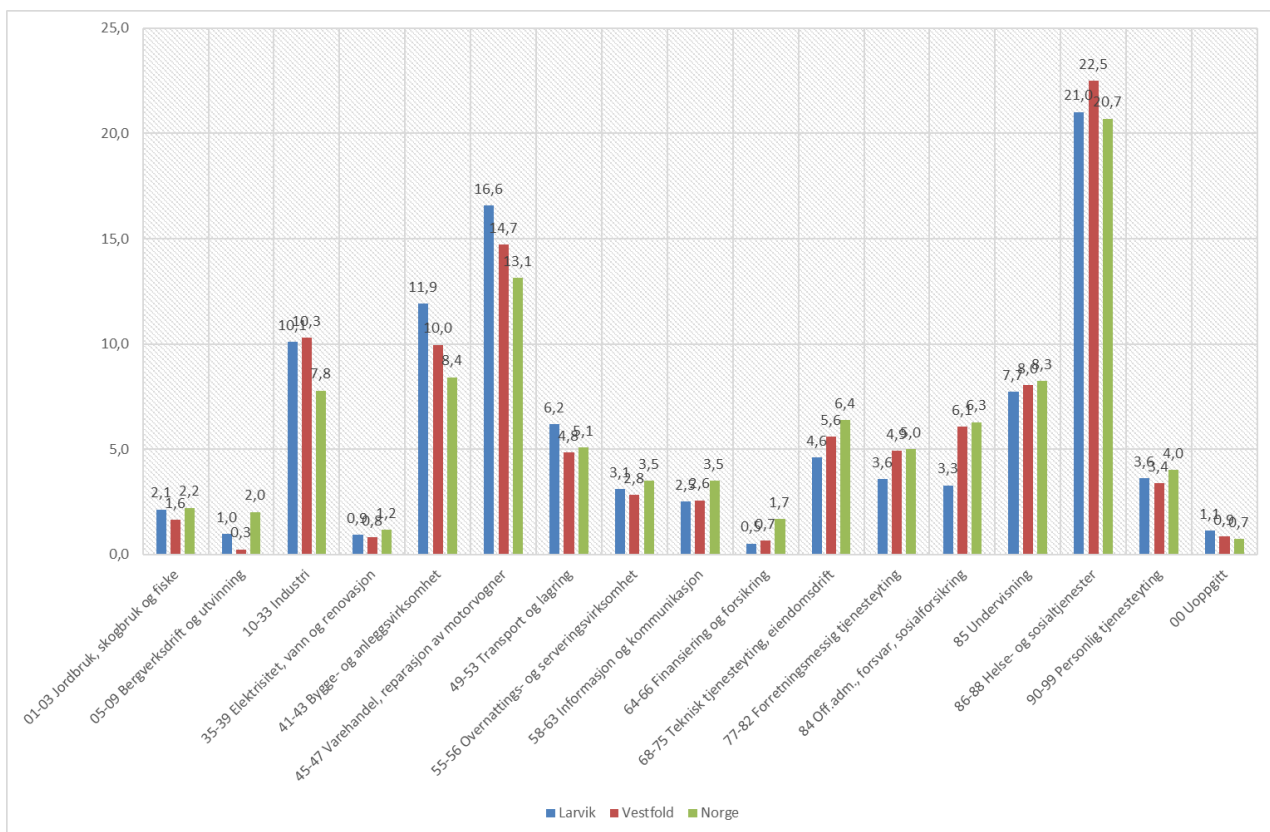
1	NÆRINGSSTRUKTUR	3
2	UTVIKLING I ANTALL ARBEIDSPLASSE	4
3	KOMPETANSEKREVENDE VIRKSOMHETER	4
4	PENDLING	5
5	VERDISKAPING I NÆRINGSLIVET	5
	Figur 1- Næringsstruktur i Larvik basert på antall arbeidsplasser per næring	3
	Figur 2- Andel ansatte og bosatte i Larvik fordelt på utdanningsnivå.....	4
	Figur 3 - Verdiskaping i bykommunene i Vestfold.....	6
	Tabell 1- Utvikling i antall arbeidsplasser per sektor i perioden 2015 til 2018	4
	Tabell 2 - Andel ansatte og bosatte i Larvik fordelt på utdanningsnivå	5
	Tabell 3 - Pendlingstall for bykommuner i regionen	5

1 Næringsstruktur

Larviks næringsstruktur er preget av en stor andel handel industri, bygg og anlegg og transport. Her ligger Larvik klart over landsnittet.

Samtidig ligger Larvik under landsnittet innen næringer som; informasjon og kommunikasjon, forretningsmessig, teknisk og privat tjenesteyting, reiseliv, finansiering og undervisning.

Figur 1- Næringsstruktur i Larvik basert på antall arbeidsplasser per næring

Larvik har også en overvekt av små og mellomstore virksomheter, og det er få store «hjørnesteinsbedrifter». Kombinert med næringsstrukturen gjør dette Larvik mindre sårbar for konjunkturedganger, samtidig som man også i mindre grad vil få de positive effektene av oppgangskonjunkturer. Larvik får også mindre drahjelp i næringsutviklingen fra store lokale «hjørnesteinsbedrifter» og de stimuli de gir til lokalt næringsliv.

Larvik har også en næringsstruktur som fremover kan forventes bli sterkt påvirket av trender som automatisering og digitalisering. Dette kan bidra til å trekke sysselsettingen i negativ retning.

2 Utvikling i antall arbeidsplasser

Det har vært en god vekst i antall arbeidsplasser i Larvik de siste årene, spesielt innen privat sektor.

Tabell 1- Utvikling i antall arbeidsplasser per sektor i perioden 2015 til 2018

	Antall arb. plasser 2018	Endring 2015 - 2018	Endring Larvik i %	Endring Vestfold i %	Endring Norge i %
Alle sektorer	19294	746	4,0	4,1	3,6
Statlig forvaltning	997	-233	-18,9	0,9	3,0
Fylkeskommunal forvaltning	333	8	2,5	6,0	0,9
Kommunal forvaltning	4269	191	4,7	5,8	5,6
Privat sektor	13695	781	6,0	4,0	3,3

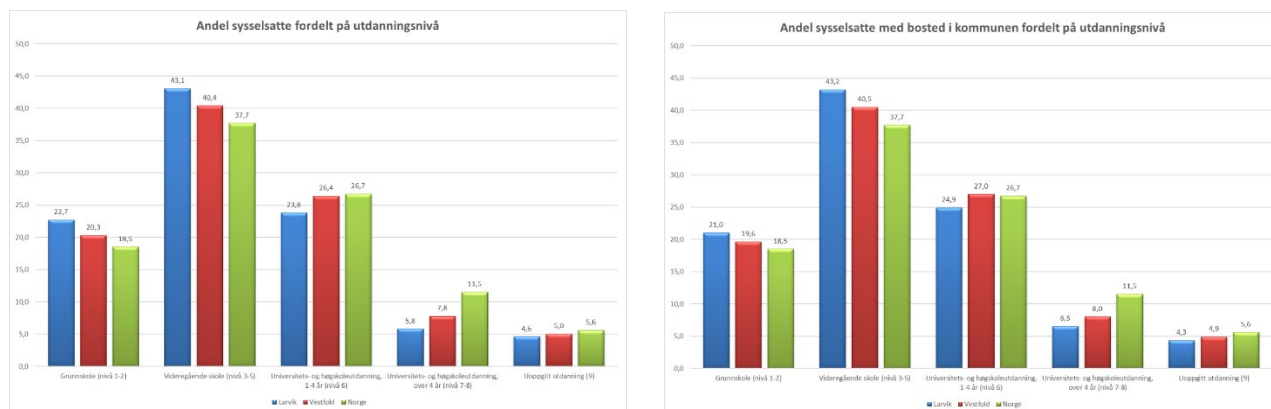
Kilde: SSB Tabell 07979

Ser man på perioden fra 2015 til 2018 viser tallene¹ at det var en økning på 746 arbeidsplasser totalt sett, noe som utgjør en vekst på ca 248 arbeidsplasser per år. Dette var en vekst på samme nivå som snittet for Vestfold og noe over nasjonal vekst. Samtidig opplevde Larvik en svakere vekst innen offentlig sektor, og hadde til og med en tilbakegang i statlig sektor².

Veksten i privat sektor var på 781 arbeidsplasser (ca 260 per år), noe som var en sterkere vekst enn gjennomsnittet for Vestfold og nesten dobbelt så høyt som nasjonal vekst.

3 Kompetansekrevende virksomheter

Figur 2- Andel ansatte og bosatte i Larvik fordelt på utdanningsnivå

Larvik har en lavere andel arbeidsplasser med ansatte som har høyere utdanning enn landsnittet. Dette bildet finner man også igjen i et lavere utdanningsnivå i befolkningen.

¹ Tallene for 2015 er inkl. Lardal kommune

² Inkluderer Helseforetak

Tabell 2 - Andel ansatte og bosatte i Larvik fordelt på utdanningsnivå

	Utdanningsnivå på sysselsatte i:			Utdanningsnivå på bosatte i:		
	Larvik	Vestfold	Norge	Larvik	Vestfold	Norge
Grunnskole (nivå 1-2)	22,7	20,3	18,5	21,0	19,6	18,5
Videregående skole (nivå 3-5)	43,1	40,4	37,7	43,2	40,5	37,7
Universitets- og høgscoleutdanning, 1-4 år (nivå 6)	23,8	26,4	26,7	24,9	27,0	26,7
Universitets- og høgscoleutdanning, over 4 år (nivå 7-8)	5,8	7,8	11,5	6,5	8,0	11,5
Uoppgitt utdanning (9)	4,6	5,0	5,6	4,3	4,9	5,6

Kilde: SSB tabell 11615

Lavt utdanningsnivå i befolkningen bidrar til at det er krevende å tiltrekke seg kompetansekrevende virksomheter. Samtidig vil en lav andel kompetansekrevende arbeidsplasser gjøre det krevende å få tilflytning av blant annet småbarnsforeldre med høyere utdanning.

4 Pendling

Tabell 3 - Pendlingstall for bykommuner i regionen

	Sysselsatte personer bosatt i regionen	Innpendling	Utpendling	Sysselsatte personer med arbeidssted i regionen	Andel av bosatte som pendler ut	Andel sysselsatte som pendler inn	Nettoppendling
0701 Horten	12490	3808	5510	10788	44,1	35,3	-1702
0704 Tønsberg	23000	15293	9383	28910	40,8	52,9	5910
0710 Sandefjord	30072	9820	10169	29723	33,8	33,0	-349
0712 Larvik	22167	4552	7425	19294	33,5	23,6	-2873
0805 Porsgrunn	17128	8335	8347	17116	48,7	48,7	-12
0806 Skien	25666	8644	8499	25811	33,1	33,5	145

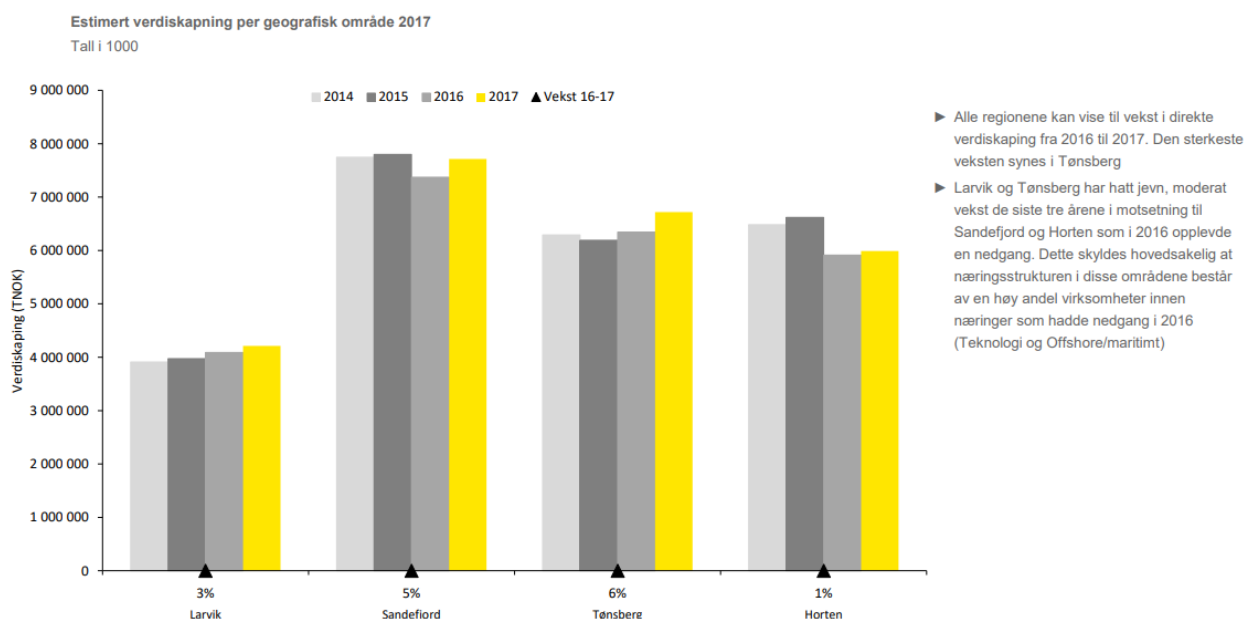
Kilde: SSB tabell 11616

Larvik har en lav inn og utpendling sett i forhold til nabokommunene og er således mindre integrert i det regionale arbeidsmarkedet.

5 Verdiskaping i næringslivet

I følge beregninger EY har gjennomført for Vestfold fylkeskommune er verdiskapingen i næringslivet i Larvik lavere enn andre bykommuner i Vestfold. Kombinasjonen av bedriftsstørrelse og næringsstruktur kan være en årsak til den svakere verdiskapingen.

Figur 3 - Verdiskaping i bykommunene i Vestfold

Verdiskaping menes i denne sammenheng de økonomiske merverdier som skapes gjennom produksjons- og tjenesteaktivitet. Et lands verdiskaping måles som oftest ved bruttonasjonalprodukt (BNP), hvor BNP er et resultat av det som produseres, fratrukket innsatsfaktorene. I tillegg inkluderes importskatter, MVA og toll i et lands BNP.

Tilsvarende tall for en virksomhet vil være driftsresultat før avskrivninger og lønnskostnader (bruttoproduct). Verdiskapingen kommer her virksomhetene til gode som driftsresultat, arbeidstakerne til gode som lønn og det offentlige til gode gjennom skatteinntekter.

Nasjonalt	Virksomhet
Produksjon (produsentverdi)	Driftsresultat før skatt
- Produktinnsats (kjøperværdi)	+ Avskrivninger
+ Importskatter, MVA og toll	+ Lønn
= Verdiskaping (BNP)	= Verdiskaping (BP)

Rapporten deler også inn verdiskaping i «direkte verdiskaping» dvs. virksomheter som i hel eller stor grad opererer i markeder utover regionen og dermed trekker verdiskaping til området.

Begrunnelsen for å skille ut indirekte verdiskaping er at disse virksomhetene grunnleggende sett bygger på kjøpekraft og produktinnsats generert av virksomheter med direkte verdiskaping. For eksempel er lokal butikkhandel og fast eiendom et resultat av at folk ønsker å bo i området, noe som er generert av at det finnes inntektsmuligheter (arbeidsplasser) der.

Kilde: «Virksomheter og næringsmiljøer i Vestfold», Analyse utarbeidet av EY for Vestfold fylkeskommune november 2018.